

Obsah

Úvod.....	5
Souhrn.....	7
Kapitola 1: Úvod do problematiky tabákových, nikotinových a souvisejících výrobků	17
1.1 Zdravotní a další dopady kouření.....	17
1.2 Patogenetické mechanismy kouření.....	17
1.3 Výrobky určené ke kouření.....	18
1.4 Alternativní nikotinové výrobky.....	19
1.5 Rizikovost tabákových a nikotinových výrobků	24
Kapitola 2: Národní politika v oblasti kontroly tabáku	29
2.1 Legislativní rámec.....	29
2.2 Strategie v oblasti tabáku	33
2.3 Národní koordinace a institucionální rámec politiky v oblasti tabáku.....	41
2.4 Koordinace na krajské a místní úrovni.....	43
2.5 Další politické, občanské a odborné iniciativy v oblasti tabáku	43
2.6 Rozpočty a financování.....	46
Kapitola 3: Trh s tabákovými a nikotinovými výrobky	49
3.1 Nabídka a dostupnost tabákových a nikotinových výrobků.....	49
3.2 Regulace dostupnosti tabákových a nikotinových výrobků.....	55
3.3 Spotřeba tabáku	58
3.4 Zdanění a cenová dostupnost tabákových a nikotinových výrobků.....	58
3.5 Reklama na tabákové a nikotinové výrobky, sponzorství a propagace.....	60
Kapitola 4: Míra a vzorce užívání tabákových a souvisejících výrobků mezi dětmi a dospívajícími.....	65
4.1 Studie HBSC.....	65
4.2 Studie GYTS	66
4.3 Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD).....	67
4.4 Další školní studie	72
4.5 Užívání tabáku ve specifických skupinách dětí a mládeže.....	76
4.6 Vnímání rizik a postoje k užívání tabákových a souvisejících výrobků mezi dětmi a mládeží	78
Kapitola 5: Míra a vzorce užívání tabákových a souvisejících výrobků v dospělé populaci.....	81
5.1 Národní výzkum užívání návykových látek	81
5.2 Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu (NAUTA).....	84
5.3 Evropské šetření o zdraví (EHIS).....	86
5.4 Eurobarometr – postoje Evropanů k tabáku a e-cigaretám	87
5.5 Srovnání studií provedených v letech 2008–2020.....	88
5.6 Užívání tabákových a souvisejících výrobků ve specifických skupinách populace.....	94
5.7 Vnímání rizik a postoje k užívání tabákových a souvisejících výrobků v dospělé populaci.....	96
Kapitola 6: Pasivní expozice tabákovému kouři.....	103
Kapitola 7: Zdravotní dopady kouření.....	105
7.1 Závislost na tabáku.....	105
7.2 Další diagnózy spojené výhradně s kouřením tabáku a užíváním nikotinu	107
7.3 Zhoubný novotvar průdušnice, průdušek a plic	108
7.4 Chronická obstrukční plicní nemoc.....	108
7.5 Úmrtnost spojená s tabákem	109
Kapitola 8: Sociální souvislosti a důsledky kouření.....	113
8.1 Společenské náklady spojené s kouřením tabáku	113
8.2 Tabák ve výdajích domácností.....	113
8.3 Kouření a sociální vyloučení.....	114

8.4	Souvislost kouření s požáry	115
Kapitola 9:	Kriminalita spojená s tabákem	117
9.1	Přestupky v souvislosti s tabákem.....	117
9.2	Ekonomicky motivovaná kriminalita v souvislosti s tabákem.....	117
Kapitola 10:	Prevence kouření a zdravotní varování před riziky kouření	121
10.1	Zdravotní varování před riziky kouření tabáku a preventivní působení prostředí	121
10.2	Prevence zaměřená na děti a mládež.....	124
10.3	Preventivní programy zaměřené na dospělou populaci.....	129
10.4	Mediální a informační kampaně.....	129
Kapitola 11:	Odvykání kouření a léčba závislosti na tabáku.....	135
11.1	Doporučené postupy v léčbě závislosti na tabáku.....	135
11.2	Systém léčby závislosti na tabáku v ČR.....	136
11.3	Realizace krátkých intervencí u kuřáků v ČR	137
11.4	Léčba a poradenství prostřednictvím telefonu, internetu a nových technologií	139
11.5	Míra odvykání kouření a rozsah léčby závislosti na tabáku v ČR.....	140
11.6	Odvykání kouření ve věznicích.....	142
Kapitola 12:	Speciální kapitola: Dopady COVID-19 na nabídku tabákových a nikotinových výrobků a na kouření	145
12.1	Dopad epidemie na kuřáky a kouření.....	145
12.2	Dopad epidemie na nabídku tabáku a trh s tabákem	146
Přílohy	149
	Vybrané zdroje s tematikou tabáku a kouření na českém internetu.....	149
	Zkratky.....	150
	Seznam tabulek, grafů a obrázků.....	153
	Zdroje.....	157